

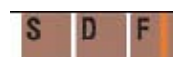
NOKIOS

PROGRAM

Norsk konferanse for IKT i offentlig sektor

NOVA kurs- og konferansesenter, Trondheim 17. – 19. oktober 2007

ONSDAG 17. OKTOBER		TORSDAG 18. OKTOBER		FREDAG 18. OKTOBER	
09.00–10.00	Registrering	08.30–09.00	Kaffe og registrering	08.30–09.00	Kaffe
10.00–11.30	Plenum Åpning v/dekanus Arne Sølvberg, NTNU Innledningsforedrag v/Fornyings- og adm.minister Heidi Grande Røys	09.00–10.00	Plenum Bruk av rettslige informasjonssystemer – fortid, nåtid, framtid Professor, dr. juris Jon Bing, UiO	09.00–10.30	Sesjon 5
11.30–12.30	Lunsj i St.Olavs pub	10.00–10.15	Pause	10.30–11.00	Kaffe og utstillertorg
12.30–14.00	Sesjon 1	10.15–11.45	Sesjon 3	11.00–11.30	Utstillerseminar 2
14.00–14.15	Pause	11.45–12.30	Lunsj i St. Olavs pub	11.30–12.30	Lunsj i St. Olavs pub
14.15–14.45	Utstillerseminar 1	12.30–14.00	Sesjon 4	12.30–14.00	Plenum Presentasjon av nominerte og utdeling av Fyrlyktprisen Avslutning
14.45–15.15	Kaffe og utstillertorg	14.00–14.30	Kaffe og utstillertorg	14.00	Besøk på Technoport
15.15–16.45	Sesjon 2	14.30–15.45	Plenum Morten A. Meyer, IBM Fremtiden er nå!, partnerskap for innovasjon.		
20.00	Technoport Awards	19.00	Middag Britannia hotell	21.00	UKA-revy, Samfundet

ROM- OVERSIKT

Romoversikt NOVA kurs- og konferansesenter
Alle plenumssesjoner går i Liv Ullmann-salen i 1. etasje
Alle sesjoner, utstillerseminar og utstilling foregår i 4. etasje
Lunsj alle dager er i St Olavs pub, 1. etasje, NOVA

SESJON 1 ONSDAG 17. OKTOBER KL 12.30–14.00

Nr	Tittel	Rom
1A	Modern times - endringer i offentlig sektor	9 – Tellus
1B	Eksempler på interkommunalt samarbeid – Høykom prosjekter	11 – Saturn
1C	Brukervennlig navigasjon blant offentlige nettjenester	10 – Venus

SESJON 2 ONSDAG 17. OKTOBER KL 15.15–16.45

2A	Felles IKT-arkitektur i offentlig sektor?	9 – Tellus
2B	Regionale utviklingsprogram	11 – Saturn
2C	Tilgjengelige offentlige nettjenester	10 – Venus

SESJON 3 TORSDAG 18. OKTOBER KL 10.15–11.45

3A	Har vi lært? Om utviklingen fra begynnelsen til i dag	9 – Tellus
3B	Offentlig markeds plass fra kommunalt/ fylkeskommunalt synspunkt	11 – Saturn
3C	Presentasjon av FADS-prosjektet: Felles IKT-arkitektur for offentlig sektor	10 – Venus

SESJON 4 TORSDAG 18. OKTOBER KL 12.30–14.00

4A	e-forvaltning på tvers – hva er gjort, hva mangler?	10 – Venus
4B	Fremtidige kommunale og regionale tjenester spesielt ved bruk av ny teknologi	9 – Tellus

SESJON 5 FREDAG 19. OKTOBER KL 09.00–10.30

5A	Langsiktig styring av felles løsninger	9 – Tellus
5B	Styring i samarbeid mellom stat og kommune	11 – Saturn
5C	eDemokrati	10 – Venus

UTSTILLERSEMINAR 1 ONSDAG 17. OKTOBER KL. 14.15 – 14.45:

Nr	Utstiller	Tittel	Rom
U1A	Bearingpoint Norge AS	Kundeorientert offentlig forvaltning. Jon Scheele, Managing director BearingPoint Norway	15 – Neptun
U1B	Capgemini Norge AS	The Vital Role of Local Administration in delivering 21st Century Customer-Centric Public Services. Graham Colclough, global Vice President for Cities and Regions	9 – Tellus
U1C	Forskningsrådet – Høykom	HØYKOM-prosjekter. Marte-Eline Stryken	11 – Saturn
U1D	Kommuneforlaget AS	Digitale tjenester i kommunen. Knut Magnus Aasli	14 Uranus
U1E	IDS Scheer	Verktøy for å realisere ende-til-ende prosesser og vellykkede tjenester i offentlig sektor. Hvordan realisere tjenester som krever samspill mellom borgere, kommuner, statlige etater, organisasjoner og bedrifter? Erik Hagen/Rolf Jacobsen, IDS Scheer/-Digitale Gardermoen IKT	10 – Venus

UTSTILLERSEMINAR U2 FREDAG 19. OKTOBER KL. 11.00 – 11.30:

Nr	Utstiller	Tittel	Rom
U2A	Microsoft Norge AS	Effektiv samhandling og organisasjonsproduktivitet i kommunen. Jan Slorer.	9 – Tellus
U2B	Oppad	Hvilke tjenester kan Oppads administrasjonsløsning tilby kommuneadministrasjonen i deres kommunikasjon med innbyggerne. Even Granberg	14 – Uranus
U2C	Computas AS	Computas satsninger innen SOA, BPM, Semantisk Web, portaler og sosial programvare og hvordan satsningene kollektivt møter utfordringene i morgendagens IT- og kunnskapsindustri. David Norheim, Jon Leirdal	10 – Venus
U2D	Telenor	Pål Berntsen	11 – Saturn
U2E	Telenor		15 – Neptun

SESJON 1
ONSDAG
17. OKTOBER
KL 12.30 –14.00

1A MODERN TIMES
ENDRINGER I OFFENTLIG SEKTOR
e-tjenester i offentlig sektor

I framtiden vil alt rutinearbeid bli utført av software eller «elseware». Hva er årsakene til at vi ikke har kommet lenger i utviklingen av e-tjenester i offentlig sektor?

Arne Krokan, professor, NTNU

Modernisering av Statens lånekasse

Hva slags ringvirkninger skaper endringsprosessen i organisasjonen, og hvordan er det mulig både å realisere gevinster underveis, få en smidigere og mer «moderne» organisasjon og samtidig anskaffe et nytt, levedyktig IKT-system?

Bertil Tiusanen, direktør, Statens lånekasse

Neste generasjons brukere; Generasjon 2.0

Teknologiske endringer setter ulike spor på generasjonene. Hva preger cyberspace-generasjonen og hvilke utfordringer stiller dette til offentlig forvaltning?

Heidi A. Austlid, prosjektleder, IKT-Norge

Sesjonsansvarlig: Åse Berge, regiondirektør, Statens lånekasse

1B EKSEMPLER PÅ INTERKOMMUNALT SAMARBEID – HØYKOM-PROSJEKTER

Høykom-programmet har støttet over 500 prosjekter med nærmere 500 mill til IKT- støttet offentlig omstilling og innovasjon. For kvalitets- og produktivitetshøving ved bruk av IKT er mange prosjekter et samarbeid mellom kommuner.

Modeller for interkommunalt samarbeid

Willy Dertz, høyskolelektor, Universitetet i Agder

Fylkeskommunen koordinerer og initierer «Alle Alltid på i Agder»

Kjell Pedersen-Rise, prosjektleder for digitale distriktsagder

Samordnet innføring av elektronisk plan- og byggesaksprosesser i fire regioner i fire fylker.

Olaug Hana Nesheim, prosjektleder eBygg 2009.

Syv kommuner samarbeider i Vest Telemark.

Prosjektleder Børge Skårdal, Vest-Telemark næringsutvikling AS

Sesjonsansvarlig: Vemund Riiser, spesialrådgiver og Marte Eline Stryken, rådgiver HØYKOM

1C BRUKERVENNLIG NAVIGASJON BLANT OFFENTLIGE NETTJENESTER

En viktig utfordring for å sikre økt bruk av offentlige netjtjenester er at det er lett for brukerne å finne ut hvilke tjenester som er tilgjengelig på nett, og å finne tjenestene. Til hjelp i navigasjonsprosessen har publikum bl.a tilgang til Norge.no, Min side og Los. Erfaringer og utfordringer knyttet til disse navigasjonshjelpemidlene, sett fra ståsted til Norge.no, Trondheim kommune (en av to pilotbrukere av Los), og en erfaren ekspert på brukskvalitet.

Er ei teneste alltid ei teneste? – Kvifor semantikk er viktig

Marit Mellingen, Nestleiar, Norge.no

Los i Trondheim kommune, utfordringer og muligheter

Roger Flataker, Ergogroup

Finner folk fram? Status og muligheter for navigasjon og findability i offentlige nettsteder

Are Gjertin Urkegjerde Halland, Senior informasjonsarkitekt, NetLife Research

Sesjonsansvarlig: Asbjørn Følstad, forsker, SINTEF IKT

SESJON 2
ONSDAG
17. OKTOBER
KL 15.15 –16.45

2A FELLE IKT-ARKITEKTUR I OFFENTLIG SEKTOR?

FAD trekker opp i sin IKT-melding visjoner for en felles arkitektur for IKT i offentlig sektor. Sesjonen vil se på denne felles arkitekturen fra ulike synsvinkler: verdensborgeren, forvaltningen og it-bransjen.

Trends for citizens of the world.

Fulup Ar Foll er ansatt i Sun, men bruker all sin tid på Liberty Alliance og er en ledende ressurs i Liberty – Future trends and Visions for the citizen of the world. What kind of services to expect and how to reach them? Services, channels and presentation of service via index/search/portals, Identity, service layer/granularity.

Visjoner for en felles IKT-arkitektur i offentlig sektor

Dag Efstestad, Statens Vegvesen.

Kan bransjen bidra til realisering av en felles IKT-arkitektur i offentlig sektor

Stein Myrseth, teknologiansvarlig, Software Innovation

Sesjonsansvarlig: Ingvil Hovig, avd. dir., Utenriksdepartementet

2B REGIONALE UTVIKLINGSPROGRAM

Hvordan skal man kommunalt og regionalt ta tak i IKT-utviklingen? Vi går fra eksempler på interkommunalt samarbeid (IKS) i sesjon 1B og over til regionale utviklingsprogram med fokus på IKT-utvikling. Hva er forskjellen på IKS og regionale utviklingsprogram? Hvorfor regionale utviklingsprogram og hva kan disse bidra med i utvikling av IKT i offentlig sektor i Norge?

eTrøndelag – digitalt satsingsprogram for hele Trøndelagsregionen.

Jannicke Husevåg, eKoordinator i Sør-Trøndelag fylkeskommune

LiNK og e-Link – regional IKT-satsing i Numedal/Kongsberg.

Halvor Rostad, tidligere programkoordinator LiNK

IT-Forum Sogn & Fjordane – et bredt samarbeid/ spleiselag skal sikre at S&F er i fremste rekke i å utnytte IKT.

Utviklingssjef Jostein Fondenes, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.

Sesjonsansvarlig: Jannicke Husevåg, eKoordinator i Sør-Trøndelag fylkeskommune

2C TILGJENGELIGE OFFENTLIGE NETTJENESTER

Offentlige nettjenester skal være tilgjengelige for alle brukere og følge prinsipper om universell utforming. Men hvordan står det egentlig til med tilgjengeligheten? Hvordan kan man bruke kvalitetskriteriene fra Norge.no til å bedre et nettstedets tilgjengelighet? Og hvordan kan tilgjengelighet forbedres ved korrekt bruk av CSS og XHTML?

Gode intensjoner er ikke nok – hvordan ivareta tilgjengelighet i prosjekter?

Silja Mustaparta, informasjonsarkitekt, Halogen

Bedre tilgjengelighet ved hjelp av Norge.no's reviderte kvalitetskriterier.

Frank Fardal, rådgiver, Norge.no

Bedre tilgjengelighet med XHTML og CSS

Christian Johansen, utvikler, .IXD AS forteller og eksemplifiserer hvorfor og hvordan XHTML og CSS bør utnyttes ved utvikling av offentlig sektor nettsteder.

Sesjonsansvarlig: Haakon Aspelund, Rådgiver, Sosial- og helsedirektoratet, Deltasenteret

**SESJON 3
TORSDAG
18. OKTOBER
KL 10.15 –11.45**

3A HAR VI LÆRT? OM UTVIKLINGEN FRA BEGYNNELSEN TIL I DAG

EMMA er godt voksen – hva har vi lært?

Utgangspunkt i spenningene rundt anskaffelsen av EMMA, som bl.a. dreide seg om sentralisering eller desentralisering, hierarki eller samarbeid, og forholdet mellom statlig og kommunal databehandling. Mange av disse stridsspørsmål har gjennomsyret norsk datapolitikk i 50 år, og vil trolig fortsette å gjøre det. Har vi lært noe av dette, eller hva burde vi ha lært?

Arild Jansen, førsteamanuensis, Avd. for forvaltningsinformatikk, Universitetet i Oslo.

Skatteetatens bidrag til utvikling av tverrsektorielle løsninger.

For å lage løsninger som Altinn og Min Side måtte man bryte med prinsipper og sektorbasert ansvar. Å gi innbyggerne gode løsninger forutsatte et samarbeide mellom etatene, kombinasjon av vertikal og horisontal samhandling. Hvordan man ved å starte noe konkret, nyttig og ikke for stort, kan komme et godt stykke på vei. Reidar Nybø, OECD, Paris.

Sesjonsansvarlig: Ingvil Hovig, avd. dir., Utenriksdepartementet

3B OFFENTLIG MARKEDSPASS FRA KOMMUNALT/FYLKESKOMMUNALT SYNSPUNKT

I 2002 åpnet den offentlige markedsplassen, nå kalt ehandel.no. Ambisjonene var store til hvor raskt man skulle få en stor andel av offentlig innkjøp kanalisert gjennom kanalen, men det har vist seg å ta lengre tid enn antatt. Sesjonen presenterer erfaringer med elektronisk handel i det offentlige med fokus på kommunalt/fylkeskommunalt nivå

Innføring av elektronisk handel i Trondheim kommune

Jan Ivar Bjørnli, innkjøpssjef, Trondheim kommune

Innføring av elektronisk handel i Sør-Trøndelag fylkeskommune – erfaringer

Inger Anne Valle, rådgiver Sør-Trøndelag fylkeskommune

Status på arbeidet med elektronisk handel og planer fremover.

Peder Bentsen, seniorrådgiver, ehandelssekretariatet ehandel.no

Sesjonsansvarlig: John Krogstie, professor NTNU

3C PRESENTASJON AV FAOS-PROSJEKTET- FELLES IKT-ARKITEKTUR FOR OFFENTLIG SEKTOR.

FAD har opprettet et prosjekt som skal foreslå felles IKT-arkitektur for offentlig sektor som et ledd i oppfølgingen av St.meld. «Eit informasjonssamfunn for alle». Prosjektet er bredt sammensatt av store statlige etater og kommunene.

I sesjonen gis det en presentasjon av prosjektet, der en går inn på operasjonalisering av IKT-meldingen og beskriver delmålene: felles arkitekturprinsipper, informasjonsprosesser, felles komponenter og styringsmodeller. Det legges opp til gruppediskusjoner hvor deltagerne i sesjonen får anledning til å videreformidle sine synspunkter og innspill til prosjektet.

IT-direktør Gunnar Horn i NAV (prosjektleder) Lise Nilsen seniorrådgiver Statskonsult (sekretariatsleder)

Sesjonsansvarlig: Arne Krokan, professor, NTNU

**SESJON 4
TORSDAG
18. OKTOBER
KL 12.30 –14.15**

4A E-FORVALTNING PÅ TVERS – HVA ER GJORT, HVA MANGLER?

Sesjonen diskuterer nåværende initiativ og tjenester og behov for fremtidige tverrsektorielle tjenester

Behov fra etatssiden. Hvordan oppleves det å være etat i eforvaltning på tvers?

Rune Gløersen, IT-direktør, SSB.

Behov fra brukersiden:

Opplever næringslivet at det samarbeides på tvers i forvaltningen?

Lars Uppheim, sjefskonsulent, NHO

Hva har vi gjort og hva har vi tenkt å gjøre?

Marit Mellingen, direktør, norge.no

Elin Olsen, rådgiver, Brønnøysundregistrene

Sesjonsansvarlig: Elin Olsen, rådgiver, Brønnøysundregistrene

4B FREMTIDIGE KOMMUNALE OG REGIONALE TJENESTER SPESIELT VED BRUK AV NY TEKNOLOGI

Mens mange av tjenestene som gis på kommunalt og regionalt nivå er lovpålagt, er det også en rekke tjenester som de enkelte kommuner og regioner bestemmer seg for å gi selv, for å gi borgere og næringsliv et best mulig tilbud. På dette området ser vi at mulighetene eksploderer, spesielt i forhold til ny teknologi i forhold til virtuelle verdener, spillteknologi etc. Et viktig aspekt er hvordan man prioriterer i et slikt landskap.

En reise inn i den virtuelle verden.

IBM's rolle i Second Life og definisjoner av Web 3.0/virtuelle verdener og Second Life.
Per Robert Fjelly, Brand Manager, Senior IT Specialist, VMware Specialist, IBM

Virtuelle Trøndelag

Et prosjekt på samme teknologibasis som Virtuelle Rockheim
<http://www.nrk.no/musikk/1.1799082> nylig lansert av kulturministeren.
This presentation will cover the latest developments on Virtual Trøndelag including a proposed technology platform, tools for engaging a social community and the business opportunity.
Stacey Spiegel, President Parallel World Labs

Sesjonsansvarlig: John Krogstie, professor, NTNU/Jannicke Husevåg, eKoordinator, Sør-Trøndelag fylkeskommune

**SESJON 5
FREDAG
19. OKTOBER
KL 09.00 –10.30**

5A LANGSIKTIG STYRING AV FELLES LØSNINGER

Tradisjonell hierarkisk styring eller moteriktig nettverksorganisering?

Beslutningsprosessene i Altinn-prosjektet

Innledning av Marius Pellerud, UNINETT ABC

Representanter for tre etater beskriver egne utfordringer/ erfaringer fra tverrsektorielt samarbeid.

Deltagere er Arne Thorstensen, Skattedirektoratet, Rune Gløersen, Statistisk sentralbyrå, Håkon Olderbakk, Brønnøysundregistrene

Paneldebatt – som også vil involvere tilhørere i salen.

Sesjonsansvarlig: Arild Jansen, førsteamanuensis, Avdeling for forvaltningsinformatikk, UiO

5B STYRING I SAMARBEID MELLOM STAT OG KOMMUNE

Gjør det på nett! Inkludering av kommunale tjenester på Min side Det Digitale Trøndelag arbeider for å gi bedre service til innbyggerne og næringsliv og en mer effektiv forvaltning. Samarbeidsprosjekt mellom sju kommuner, begge fylkeskommunene og fylkesmennene i Trøndelag. Det innføres nye nettbaserte tjenester som også tilgjengeliggjøres på Min Side.

Elin Wikmark Darell, IT-leder Stjørdal kommune.

Nasjonal kjernejournal for medisinkort. Prosjektet skal gjøre det mulig for ulike aktører i helsesektoren å få tilgang til pasientens ajourførte medisinsopplysninger

Vigdis Heimly, sjefrådgiver, KITH

Innføring NAV-IKT

IKT-løsninger i NAV reformen – utvikling og samhandling mellom stat og kommune.

Tron Kallum, IKT-direktør NAV

Sesjonsansvarlig: John Krogstie, professor NTNU

5C eDemokrati

IKT gir nye muligheter i forhold til både å understøtte tradisjonelle demokratiske prosesser, men også å etablere nye former for demokrati og medvirkning. Begrepet eDemokrati (eParticipation) brukes i forhold til mange ulike type løsninger. Hva rommer begrepet? Hvilke praktiske erfaringer har vi å vise til?

Oversikt over former for eDemokrati – erfaringer i praksis

Øystein Sæbø, førsteamanuensis, Universitetet i Agder

IKT-støttet innsyn og dialog i kommunene

Praktiske eksempler fra Vestfold-kommunene

Lasse Berntzen, Førstelektor, Høgskolen i Vestfold

Geografiske informasjons-systemer gir bedre dialog

Presentasjon av prosjektet Digital Plandialog

Kåre Conradsen, Overingeniør, Tønsberg kommune

Politisk kommunikasjon på nett – et praktisk eksempel

Blogging i kommunevalgkampen 2007

Elisabet Lassen, Prosjektmedarbeider, Lasse Berntzen, Prosjektleder i 12K's valgprosjekt

Sesjonsansvarlig: Lasse Berntzen, førstelektor Høgskolen i Vestfold

UTSTILLERE

BearingPoint Norge AS

IBM

Oppad AS

Capgemini Norge AS

IDS Scheer

NTNU

Computas

Kommuneforlaget AS

Telenor

Forskningsrådet

Microsoft Norge AS

UNINETT ABC

Utstillingen finner du i Andromeda, 4. etasje.

Kart over konferanselokalene i 4. etasje:

Sesjoner i 9 Tellus, 10 Venus og 11 Saturn.

Utstillerseminar i 9 Tellus, 10 Venus og 11 Saturn + møterom 14 Uranus, 15 Neptun.

Kaffe utenfor utstillingsområdet og i vrimleareal Luna.

Utstillere kan bestille møterommene 14, 15 og 16 for møter. Kontakt sekretariatet.

Nova konferansesenter

4. etasje

- Plenum Liv Ullmann salen i 1. etasje
- Sesjoner og utstillerseminar foregår i rom 9, 10 og 11
- Utstillerseminar i møterom 14, 15 og 16
- Vrimleareal
- Utstillingsareal i Andromeda
- Konferansesekretariat i Orion

Konferansesekretariat: Rom nr.19 – Orion, 4. etasje.

Telefon: 91 89 72 78

Evaluering

Vi ber om at du fyller ut vedlagte evalueringsskjema og legger det i en av evalueringsboksene i konferanseområdet i løpet av konferansen. Du kan også gå inn på www.nokios.no og fylle ut evalueringen elektronisk.

SOSIALT

Technoport Awards 17. oktober

Technoport Awards onsdag 17. oktober starter kl. 20.00 i Olavshallen. Påmeldte har fått billett i navneskiltbeholderen. Dersom du ikke bestilte billett når du meldte deg på konferansen kan du kjøpe billett ved skranken i Olavshallen.

For de som er påmeldt middag i Palmehaven på Britannia 18. oktober

Aperitiff serveres kl. 19.00. Dørene lukkes kl. 19.30

Etter middagen er det dans i Speilsalen. Det er også gratis adgang til Pianobaren for middagsgjester.

Alle må ta med billetten! Dersom du har bestilt, ligger billetten i navneskiltbeholderen.

Adresse: Dronningens gt. 5

Technoport Festival

Technoport-utstillingen er gratis for NOKIOS-deltakere. I samarbeid med Technoport ordner vi transport fra NOVA til Spektrum fredag 19. oktober kl. 14.00. Meld fra om behov for skyss til sekretariatet i 4. etasje. Det ligger invitasjon til utstillingen i materialet du har mottatt fra Technoport.

UKA-revy fredag 19. oktober kl 21.00

Sted: Samfundet. Dersom du har bestilt billett, ligger den i navneskiltbeholderen.

www.nokios.no

